

**UCHWAŁA NR IX/62/2024
RADY POWIATU KALISKIEGO**

z dnia 20 grudnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 - 2030**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107), art. 6 ust. 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 – 2030, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Kaliskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Powiatu Kaliskiego

Artur Szymczak

Powiat Kaliski

***Powiatowy Program Przeciwdziałania
Przemocy Domowej
i
Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej
na lata 2025 - 2030***

Kalisz 2024 r.

„To irracjonalne pragnienie kontroli, dominacji i władzy nad drugą osobą jest główną siłą, która napędza przemoc domową między partnerami”.

Luis Rojas Marcos

Spis treści

I. WSTĘP.....	4
II. CHARAKTERYSTYKA PODSTAWOWYCH AKTÓW PRAWNYCH.....	6
2.1. Zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej	6
2.2. Standardy Ochrony Małoletnich	7
III. ADRESACI PROGRAMU	8
IV. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA: POJĘCIE, RODZAJE, CYKLE, KONSEKWENCJE PRZEMOCY.....	9
4.1. Definicja przemocy.....	9
4.2. Rodzaje przemocy.....	10
4.3. Cykle przemocy.....	11
V. CHARAKTERYSTYKA I ANALIZA ZJAWISKA PRZEMOCY W POWIECIE KALISKIM.....	13
5.1. Charakterystyka Powiatu Kaliskiego.....	13
5.2. Zespół Interdyscyplinarny jego rola i zadania.....	13
5.3. Dane liczbowe, wskaźniki określające skalę zjawiska przemocy domowej w Powiecie Kaliskim.....	15
5.4. Formy pomocy osobom pokrzywdzonym przemocą domową.....	18
5.5. Punkty konsultacyjne w Powiecie Kaliskim.....	19
VI. ANALIZA SWOT ZJAWISKA PRZEMOCY W POWIECIE KALISKIM.....	23
VII. CELE GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ.....	24
VIII. REALIZATORZY PROGRAMU.....	26
IX. KONSULTACJE SPOŁECZNE.....	27
X. MONITORING I EWALUACJA.....	27
XI. ZAKOŃCZENIE	28
XII. SPIS TABEL.....	28

I. WSTĘP

Realizując obowiązek wynikający z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606) opracowano Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030, zwany dalej „Programem”. Niniejszy dokument wpisuje się w cele ogólne i szczegółowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Kaliskiego na lata 2021-2030.

Podstawę prawną Programu stanowią:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2760)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej i ochronie osób doznających przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606)
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 (Dz. U. z 2023 r. poz. 1232)
- Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021–2030, stanowiąca załącznik do uchwały Nr XXXVI/333/2021 Rady Powiatu Kaliskiego z dnia 9 sierpnia 2021 r.,

Dodatkowo Program realizowany będzie w oparciu o zapisy następujących ustaw i rozporządzeń:

- ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809),
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151);
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177),

- ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107),
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688),
- ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145),
- ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17),
- ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37),
- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571),
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870),
- rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony (Dz. U. z 2023 r. poz. 1807),
- rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2023 r., poz. 1827),
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach, (Dz. U. z 2023 r., poz. 1158).

II. CHARAKTRYSTYKA PODSTAWOWYCH AKTÓW PRAWNYCH

2.1. Zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Najważniejszym aktem prawnym definiującym przemoc, zasady działania w przypadku jej ujawnienia jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. 22 czerwca 2023 r. Na mocy ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw weszły w życie zmiany w przepisach dotyczące w/w ustawy. Nowelizacja realizuje postulaty zgłaszane przez Rzecznika Praw Obywatelskich, w szczególności w celu właściwego odzwierciedlenia postanowień Konwencji stambulskiej w krajowych uregulowaniach prawnych. W ślad za zmianą ustawy rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach wprowadzono standardy podstawowych usług.

Przepisy, które weszły w życie zmieniają terminologię stosowaną w ustawie – pojęcie przemocy w rodzinie zostało zastąpione przemocą domową. Zmiana ta zapewnia właściwe spojrzenie na jednostkę doświadczającą przemocy, a nie rodzinę, jako taką, w której przemoc występuje. Zarówno osobami doświadczającymi przemocy w związkach bliskich, jak i jej sprawcami są, bowiem konkretne - indywidualne - osoby, a jej przyczyną nie są dysfunkcje rodziny, jako podstawowej komórki społecznej. Przemoc domową definiuje się, jako wszelkie akty przemocy fizycznej, seksualnej, psychologicznej lub ekonomicznej zdarzające się w rodzinie lub gospodarstwie domowym, lub między byłymi, lub obecnymi małżonkami lub partnerami, niezależnie od tego, czy sprawca i ofiara dzielą lub dzielili miejsce zamieszkania, czy też nie. Nowelizacja rozszerza również dotychczasowe formy przemocy domowej o kolejne formy, np. cyberprzemoc, a także zakres podmiotowego zastosowania ustawy. Krąg osób, na które będą oddziaływać jej zmienione przepisy został rozszerzony między innymi: o byłego małżonka, byłego partnera lub inną osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania. Ponadto zmiany nastąpiły również w zakresie uprawnień policji. Policjant ma prawo zatrzymania, osoby stosującej przemoc domową, stwarzającej bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego. Policjant ma też prawo wydać wobec osoby stosującej przemoc domową, stwarzającej zagrożenie dla życia

lub zdrowia osoby doznającej tej przemocy, nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakaz zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Policjant ma prawo wydać wobec osoby stosującej przemoc domową, stwarzającej zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej tej przemocy, zakaz zbliżania się do tej osoby na wyrażoną w metrach odległość, lub zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej.

2.2. Standardy Ochrony Małoletnich

Niezwykle ważna i potrzebna jest również skuteczna ochrona przed jakimkolwiek krzywdzeniem najsłabszych. Do takich grup społecznych należą dzieci, osoby niepełnosprawne nie zawsze potrafiące bronić się skutecznie. Wychodząc naprzeciw tym potrzebom Ustawodawca Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy znowelizował przepisy dotyczące standardów ochrony małoletnich znajdujące się w art. 22b i 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich. Ta ustawa została zmieniona Ustawą o ochronie małoletnich, czyli tzw. ustawą Kamilka, która weszła w życie 15 lutego 2024 r. Od tego dnia zaczęły obowiązywać przepisy nakładające obowiązek wprowadzenia standardów ochrony małoletnich. Zgodnie z obowiązującymi przepisami obowiązek wprowadzenia standardów ochrony małoletnich mają zarządzający placówkami oświatowymi, opiekuńczymi, wychowawczymi, resocjalizacyjnymi, religijnymi, artystycznymi, medycznymi, rekreacyjnymi, sportowymi lub związanymi z rozwijaniem zainteresowań, do których uczęszczają albo w której przebywają lub mogą przebywać małoletni. Celem wprowadzania standardów jest tworzenie bezpiecznych placówek i organizacji. Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem to zbiór zasad, które pomagają tworzyć bezpieczne i przyjazne środowisko w szkołach, przedszkolach i innych miejscach działających na rzecz dzieci. Standardy ochrony dzieci w danej placówce/organizacji obejmują cztery obszary. Są to:

- polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem;
- edukacja i monitorowanie zaangażowania personelu w przeciwdziałanie krzywdzeniu dzieci;
- wprowadzenie procedur zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji

w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka;

- monitoring i weryfikacja zgodności prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony dzieci.

Standardy ochrony małoletnich to niezbędny element prawidłowego funkcjonowania każdej placówki/organizacji działającej z i na rzecz dzieci i młodzieży. W placówce, która spełnia standardy ochrony dzieci:

- nie pracują osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu dziecka,
- wszyscy pracownicy wiedzą, jak rozpoznawać symptomy krzywdzenia dziecka oraz jak podejmować interwencję w przypadku podejrzenia, że dziecko jest ofiarą przemocy – w placówce lub w rodzinie,
- wszystkie dzieci dowiadują się, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami – w realnym świecie oraz w internecie,
- wszystkie dzieci mają stały dostęp do informacji, gdzie szukać pomocy w trudnych sytuacjach życiowych,
- rodzice dowiadują się, jak wychowywać dziecko bez przemocy i uczyć je zasad bezpieczeństwa.

Powyższe standardy zostały wprowadzone przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu Zarządzeniem nr 7/2024 z dnia 13.08.2024 r. Zadania związane z działalnością na rzecz ochrony małoletnich przed krzywdzeniem realizują wszyscy pracownicy zatrudnieni w jednostce.

III. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są:

- osoby doświadczające przemocy domowej,
- osoby stosujące przemoc domową,
- przedstawiciele służb zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy domowej,
- mieszkańcy powiatu kaliskiego.

IV. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA: POJĘCIE, RODZAJE, CYKLE, KONSEKWENCJE PRZEMOCY

4.1. Definicja przemocy.

Przemoc jest zjawiskiem wszechobecnym. Występuje w domu, szkole, pracy. Choć przez ofiary najczęściej jest skrzętnie ukrywana z obawy na reakcję otoczenia lub wzmożony atak sprawcy, liczne badania pokazują, że jest zjawiskiem nasilającym się. Najczęściej kojarzona jest ze środowiskiem rodzinnym, gdzie ofiarami są kobiety, dzieci i osoby starsze. W środowisku pracy często słyszymy o mobbingu. Pod tą nazwą kryją się działania lub zachowania dotyczące pracownika lub skierowane przeciwko pracownikowi, polegające na uporczywym i długotrwałym nękanii lub zastraszaniu pracownika, wywołujące u niego zaniżoną ocenę przydatności zawodowej, powodujące lub mające na celu poniżenie lub ośmieszenie pracownika, izolowanie go lub wyeliminowanie z zespołu współpracowników. Bardzo niepokojącym zjawiskiem jest również przemoc szkolna, agresja wśród uczniów.

Przemoc kojarzy się nam z biciem, siniakami czy ranami – tym, co jest widocznym, fizycznym śladem krzywdzenia. Jest również przemoc, która nie zostawia zewnętrznych śladów – przemoc psychiczna czy ekonomiczna.

Istnieje wiele definicji przemocy. Określa się ją jako wywieranie wpływu na proces myślowy, zachowanie, stan fizyczny osoby pomimo braku przyzwolenia tej osoby na taki wpływ, w celu uzyskania jakiegoś istotnego zasobu. W odróżnieniu od agresji cechuje ją intencjonalność, racjonalność. Jest działaniem przemyślanym.

Przez przemoc rozumie się relacje między ludźmi, w której strona słabsza to ofiara, a strona silniejsza to sprawca. Relacja ta opiera się na użyciu siły przez sprawcę i ograniczonej możliwości obrony po stronie ofiary. Celem sprawcy jest skrzywdzenie ofiary lub narażenie jej życia w sposób zamierzony.

Jeszcze inna definicja określa przemoc, jako nieprzypadkowe akty godzące w osobistą wolność jednostki lub przyczyniające się do fizycznej a także psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnej relacji.

Powyższe definicje pozwalają na wyznaczenie cech charakterystycznych dla przemocy:

- jest to proces,
- intencjonalność (działania sprawcy są świadome i zaplanowane),

- powtarzalność (trzy fazy cyklu przemocy: pierwsza budowanie napięcia, w której wzrasta agresywność sprawcy, druga eskalacja- zachowania sprawcy zagrażające zdrowiu i życiu ofiary, trzecia tak zwany „miesiąc miodowy”, kiedy sprawca przyjmuje postawę skruchy, jest uprzejmy i obiecuje poprawę),
- ofiara doznaje szkód psychicznych i fizycznych,
- może mieć różne formy.

Zjawisko przemocy jest tematem trudnym, ważnym i jednocześnie delikatnym. Osoby doświadczające przemocy często ukrywają ten fakt bojąc się oceniania przez środowisko, stygmatyzowania czy wyśmiewania.

Głównym źródłem informacji na temat przemocy są statystyki policyjne, statystyki miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej, w tym liczba zakładanych Niebieskich Kart. Niebieska Karta, to procedura na która składają się czynności podejmowane przez przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów, które są zobowiązane do reagowania, w związku z podejrzeniem przemocy domowej. Ma ona na celu zapewnić bezpieczeństwo potencjalnym ofiarom przemocy ze strony najbliższych. Niebieska Karta umożliwia: zapewnienie ochrony i udzielenie pomocy ze strony powołanych do takich działań instytucji, prowadzenie zajęć korekcyjno-edukacyjnych z osobami stosującymi przemoc domową, podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej, przekazywanie informacji o możliwości udzielenia pomocy i jej formach.

4.2. Rodzaje przemocy.

Wyróżnia się kilka rodzajów przemocy:

- a) przemoc seksualną (zmuszanie do aktów seksualnych wbrew woli),
- b) przemoc ekonomiczną (sprawca używa środków materialnych – najczęściej pieniędzy- do zaspokajania potrzeby kontroli i władzy nad ofiarą, często wyłudza je na zaspokojenie własnych potrzeb),
- c) przemoc emocjonalna (wywieranie wpływu na proces myślowy drugiej osoby, często określany, jako „pranie mózgu”),
- d) przemoc fizyczna (celowe zadawanie bólu lub groźby uszkodzenia ciała),
- e) zaniedbywanie potrzeb fizycznych, emocjonalnych, intelektualnych.

RODZAJE PRZEMOCY	
Przemoc fizyczna – naruszenie nietykalności fizycznej	
• szarpanie, kopanie, popychanie, • krepowanie ruchów, • policzkowanie, ciągnięcie za włosy, duszenie, • przypalanie papierosem,	• polewanie substancjami trącymi, • bicie ręką, pięścią, z użyciem przedmiotów, • nie zapewnianie koniecznej pomocy medycznej, bezpieczeństwa,
Przemoc psychiczna – naruszenie godności osobistej	
• poniżanie, wyśmiewanie, wyzywanie, • ciągłe krytykowanie, oskarżanie, • grożenie, szantażowanie,	• ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, • ograniczanie snu, pożywienia, schronienia, • wmawianie choroby psychicznej,
Przemoc seksualna – naruszenie intymności	
• gwałt, • wymuszanie pożytku seksualnego, • wymuszanie nieakceptowanych zachowań seksualnych,	• dotykanie miejsc intymnych • zmuszanie do współżycia z osobami trzecimi • wyśmiewanie preferencji seksualnych
Przemoc ekonomiczna – naruszenie własności	
• odmawianie pieniędzy na utrzymanie, • odbieranie zarobionych pieniędzy, • kontrolowanie wszystkich wydatków, • zakazywanie podjęcia pracy zarobkowej,	• niszczenie rzeczy, kradzież, • sprzedawanie wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, • zmuszanie do zaciągania kredytów,
Zaniedbanie – naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich	
• nie dawanie środków na utrzymanie, • pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, • brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy,	• uniemożliwienie dostępu do miejsc zaspokajania podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki itp.

Źródło: Materiały Ośrodka Centrum Dobrej Nadziei w Krakowie
<https://www.centrumdobrejterapii.pl>

4.3. Cykle przemocy.

Wyróżnia się następujące cykle przemocy:

- Faza narastania napięcia

W tej fazie cyklu pojawia się co raz więcej sytuacji konfliktowych i wzrasta napięcie między partnerami i/lub w rodzinie.

- Faza ostrej przemocy

Tutaj dochodzi do wybuchu agresji osoby stosującej przemoc, zarówno fizycznej jak i psychicznej.

- Faza „miodowego miesiąca”

W ostatniej fazie sprawca po wyładowaniu agresji udaje zmianę i obiecuje poprawę. Jednak po jej zakończeniu ponownie dochodzi do wzrostu napięcia i rozpoczęcia cyklu przemocy od nowa.

Konsekwencje doświadczania przemocy dotyczą zarówno dzieci, dorosłych jak i społeczeństwa.

Konsekwencje doświadczania przemocy przez osoby dorosłe:

- poważne obrażenia ciała,
- wzrost częstości objawów związanych ze stresem (ból głowy, żołądka, pleców),
- przygnębienie, smutek, obojętność, popadanie w depresję, niepokoje,
- niekontrolowane wybuchy płaczu, śmiechu czy agresji,
- zmienność nastrojów, decyzji,
- lęk przed bliskością, nieufność, poczucie zagrożenia, niska samoocena,
- kłopoty z zasypianiem, koszmary nocne, kłopoty z koncentracją,
- zaprzeczanie, obwinianie się, bezradność, adaptacja do przemocy.

Konsekwencje doświadczania przemocy przez dzieci:

- obrażenia cielesne,
- życie w poczuciu ciągłego strachu i zagrożenia,
- brak poczucia bezpieczeństwa i stabilności środowiska wychowawczego,
- liczne schorzenia psychosomatyczne.

Maltretowanie psychiczne może prowadzić do nieprzystosowania interpersonalnego (niski poziom kompetencji społecznych, trudności w kontaktach z rówieśnikami), deficytów intelektualnych (w zakresie możliwości poznawczych, rozwiązywania konfliktów i kreatywności), problemów afektywno-behawioralnych (agresja, samoponiżanie, lęk, wstyd i poczucie winy, wrogość i gniew, pesymizm i negatywizm),

- wykorzystywanie seksualne prowadzi do wysokiego poziomu agresji, poczucia osamotnienia, myśli samobójczych, zaburzeń snu, nadpobudliwości, agresji.

Niezwykle istotne jest podkreślenie, iż konsekwencje stosowania przemocy ujawniają się często również po długim czasie, kiedy dziecko dorasta lub też już w jego dorosłym życiu.

Odroczone skutki przemocy objawiają się w postaci różnych form niedostosowania społecznego (tj. trudności w nauce, wagarowanie, ucieczki z domu, udział w nieformalnych młodzieżowych grupach przestępczych, wysoki poziom agresji, nadużywanie alkoholu, branie narkotyków, itp.).

Ponadto, zachowania przemocowe są dziedziczone i powielane. Młodzi chłopcy wychowujący się w rodzinach, gdzie mężczyzna znęca się nad kobietą, uczą się agresji wobec kobiet, dziewczynki zaś postrzegają bicie, maltretowanie i wykorzystywanie jako elementy wpisane w rolę kobiety.

Společne konsekwencje doświadczania przemocy:

- przemoc domowa, jako siła niszcząca cały system rodzinny niesie ze sobą ryzyko dziedziczenia przez dzieci zachowań przemocowych i powielania ich w dorosłym życiu,
- niezwalczana przemoc przybiera na sile, utrwała się niosąc konsekwencje dla uwikłanych w nią rodzin i dla całego społeczeństwa.

V. CHARAKTERYSTYKA I ANALIZA ZJAWISKA PRZEMOCY W POWIECIE KALISKIM

5.1. Charakterystyka Powiatu Kaliskiego.

Powiat Kaliski usytuowany jest w środkowej Polsce, na terenie południowo-wschodniej części województwa wielkopolskiego. W skład powiatu wchodzi: 8 gmin wiejskich: Blizanów, Brzeziny, Ceków Kolonia, Godziesze Wielkie, Lisków, Mycielin, Szczytniki, Żelazków oraz 3 miejsko – wiejskie: Koźminek, Opatówek, Stawiszyn.

Powiat znajduje się w bezpośredniej strefie wpływów trzech dużych ośrodków miejskich: Łodzi, Poznania, Wrocławia. Przez Powiat kaliski przebiegają drogi krajowe nr 12, 25; drogi wojewódzkie nr 442, 449, 470, 471 oraz linia kolejowa 14. Ludność powiatu liczy 82.911 mieszkańców, z czego 50,8% to kobiety, 49,2 % to mężczyźni (źródło GUS).

5.2. Zespół Interdyscyplinarny jego rola i zadania.

Ustawodawca w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r. poz.1606) nałożył na gminy obowiązek powoływania Zespołów Interdyscyplinarnych. Do ich zadań należy integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych. W skład zespołu mogą wchodzić również kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz specjaliści w zakresie

przeciwdziałania przemocy domowej. Zadania Zespołów Interdyscyplinarnych są realizowane w szczególności poprzez:

1. diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
2. inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
3. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
4. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
5. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
6. powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
7. monitorowanie procedury „Niebieskiej Karty”;
8. przekazywanie informacji. W przypadku zmiany miejsca zamieszkania osoby w stosunku do której są realizowane działania w ramach procedury „Niebieskiej Karty”, zespół interdyscyplinarny dotychczasowego miejsca zamieszkania informuje o prowadzeniu procedury „Niebieskiej Karty” zespół interdyscyplinarny obecnego miejsca zamieszkania;
9. kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno- terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
10. składanie na wniosek grupy diagnostyczno – pomocowej zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art.66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311, 2581 0 2600 oraz 2-23 r. poz. 289 i 535).

Zespół interdyscyplinarny powołuje grupy diagnostyczno – pomocowe i na bieżąco monitoruje realizowane przez nie zadania.

Do zadań grup diagnostyczno – pomocowych należy w szczególności:

1. dokonywanie, na podstawie procedury „Niebieskiej Karty” oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz stosujących przemoc domową;
2. realizacja procedury „Niebieskiej Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
3. zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczętym postępowaniu „Niebieskiej Karty”;
4. realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
5. występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych lub psychologiczno – terapeutycznych;
6. występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń;
7. monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskiej Karty”;
8. zakończenie procedury „Niebieskiej Karty”;
9. dokumentowanie podejmowanych działań stanowiących podstawę:
 - a. uznania zasadności wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” ,
 - b. wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”;
10. informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

5.3. Dane liczbowe, wskaźniki określające skalę zjawiska przemocy domowej w Powiecie Kaliskim.

Porównując sumaryczne dane z roku 2021 i 2022 można stwierdzić, że liczna osób stosujących przemoc w Powiecie Kaliskim zmalała. Jednak analizując dane liczbowe

z każdej gminy oddzielnie zauważymy że owszem w gminie: Ceków Kolonia, Godziesze Wielkie, Koźminek, Mycielin, Opatówek, Stawiszyn, Szczytniki, Żelazków liczba osób stosujących przemoc domowa zmalała, jednak w gminach: Blizanów i Lisków wzrosła o 5 i ponad 5 osób, w gminie Brzeziny liczba osób stosujących przemoc nie zmieniła się.

Tabela nr 1. Liczba osób stosujących przemoc

GMINA	Liczba osób stosujących przemoc		
	2021	2022	2023
BLIZANÓW	4	9	6
BRZYZINY	4	4	10
CEKÓW KOLONIA	7	3	10
GODZIESZE WIELKIE	11	5	14
KOŹMINEK	11	4	5
LISKÓW	6	12	8
MYCIELIN	4	5	8
OPATÓWEK	17	12	32
STAWISZYN	13	8	10
SZCZYTNIKI	10	9	12
ŻELAZKÓW	9	5	13
RAZEM	96	76	128

Źródło: Informacje przekazane przez OPS z terenu Powiatu Kaliskiego

Porównanie danych z 2022 r. i 2023 r. w gminach: Blizanów i Lisków obserwujemy spadek liczby osób stosujących przemoc. Znaczny wzrost danych dotyczących osób stosujących przemoc odnotowały gminy: Brzeziny (liczba wzrosła o 6 osób), Godziesze (liczba wzrosła o 9 osób), Ceków (liczba wzrosła o 7 osób), Opatówek liczba wzrosła o 20 osób), Żelazków (liczba wzrosła o 8 osób). Podsumowując dane z 2023 roku, liczba osób stosujących przemoc wynosi 128 osób (o 52 osoby więcej niż w roku 2022 i o 32 osoby więcej niż w roku 2021).

Kolejnym wskaźnikiem określającym skalę zjawiska przemocy jest liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”.

Tabela nr 2 .Liczba założonych „Niebieskich Kart”

GMINA	Liczba założonych „Niebieskich Kart”		
	2021	2022	2023
BLIZANÓW	4	9	6
BRZYZINY	4	4	10
CEKÓW KOLONIA	7	3	10
GODZIESZE WIELKIE	11	4	14
KOŹMINEK	11	4	5
LISKÓW	8	12	8
MYCIELIN	4	5	8
OPATÓWEK	16	17	32
STAWISZYN	11	8	10
SZCZYTNIKI	12	9	12
ŻELAZKÓW	9	5	13
RAZEM	97	80	128

Źródło: Informacje przekazane przez OPS z terenu Powiatu Kaliskiego

Porównując dane dotyczące liczby założonych Niebieskich Kart z roku 2022 i roku 2023 obserwujemy, wzrost liczby wszczętych procedur Niebieskiej Karty w gminach: Ceków Kolonia, Godziesze Wielkie, Koźminek, Opatówek, Stawiszyn, Żelazków, Szczytniki.

W gminach: Blizanów i Lisków liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” zmalała. Podsumowując powyższe zestawienie danych stwierdzić należy, iż praktycznie w każdym przypadku ujawnienia stosowania przemocy domowej była wszczynana procedura „Niebieskiej Karty”.

5.4. Formy pomocy osobom pokrzywdzonym przemocą domową.

Do zadań własnych Powiatu według w/w ustawy należy opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Natomiast do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez Powiat należy tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej a także opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc.

Jedną z form pomocy, której celem jest poprawa sytuacji osób dotkniętych przemocą są działania podejmowane w stosunku do osób stosujących przemoc za pomocą programów korekcyjno – edukacyjnych, których celem jest powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy w rodzinie. Programy te ukierunkowane są na rozpoznanie, zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc, rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie, kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez stosowania przemocy, uznanie przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za zachowania przemocowe, zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy, uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań.

Tabela nr 3. Realizacja Programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie.

Liczba osób, które przystąpiły do programu			
Płeć	2022	2023	2004
Kobiety	0	0	0
Mężczyźni	0	0	2

Źródło: Dane własne PCPR Kalisz.

W roku 2022 i roku 2023 w Powiecie Kaliskim Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy domowej nie był realizowany, ponieważ osoby które potencjalnie mogłyby wziąć udział w programie, nie były nim zainteresowane, bądź też nie spełniały

kryteriów programowych. W 2024 r. program zrealizowano w Gminie Koźminek, która zgłosiła zapotrzebowanie dla dwóch osób stosujących przemoc domową. Obie osoby ukończyły w/w program. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu monitoruje zapotrzebowanie na realizację programu, w tym celu co roku wysyłane są zapytania do 11 gmin powiatu. W przypadku zgłoszenia osób chętnych do uczestnictwa w programie tutejsze Centrum niezwłocznie wystąpi o środki na ten cel i uruchomi program Problemem, którego dotychczas nie udało się rozwiązać jest stworzenie i prowadzenie specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej w którym można by było zapewnić specjalistyczną pomoc oraz schronienie osobom dotkniętym przemocą. Analizując wielokrotnie sytuację Powiat Kaliski nie dysponuje na chwilę obecną wolnymi zasobami lokalowymi, które można by było przeznaczyć na ten cel. Stworzenie tego typu placówki od podstaw, oraz utrzymanie jej bez wsparcia środków z zewnątrz na pewno stanowić będzie znaczne obciążenie dla powiatu. W celu zabezpieczenia miejsc w tego typu placówce Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zgodnie z Zarządzeniem nr 91/2018 Prezydenta Miasta Kalisza z dnia 9 lutego 2018 r. ma możliwość udzielania pomocy mieszkańcom powiatu w Schronisku dla ofiar przemocy w rodzinie oraz Schronisku dla osób i rodzin będących w stanie kryzysu, działający w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi poradnictwo specjalistyczne w postaci zatrudniania terapeuty uzależnień, psychologa oraz prawnika. W 2023 roku w punkcie konsultacyjnym pomoc uzyskało 102 osoby. Porady dotyczyły mediacji rodzinnych, uzależnienia od narkotyków, uzależnienia od alkoholu, przemocy domowej. Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. W 2023 r. udzielono w tym zakresie pomocy 72 osobom, w tym 6 osobom doświadczającym przemocy. Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów. W 2023 r. prawnik udzielił pomocy łącznie 133 osobom.

5.5. Punkty konsultacyjne w Powiecie Kaliskim.

W ramach pomocy osobom dotkniętym przemocą, osobom uzależnionym i współuzależnionym w gminach Powiatu Kaliskiego utworzone zostały punkty

konsultacyjne, gdzie osoby te mogą otrzymać bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną i socjalną:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu:

Plac Św. Józefa 5 62 – 800 Kalisz **tel. 62 501 42 92**

- radca prawny przyjmuje: czwartek godz. 12.00 – 15.00, terminy uzgadnianie są osobiście (w sekretariacie PCPR pok. nr 23) lub telefonicznie 62 501 42 92, od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 – 15.30
- psycholog: od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 – 14.30 terminy uzgadnianie są osobiście (PCPR pok. nr 40) lub telefonicznie: 62 501 42 92, 62 501 42 97
- poradnictwo terapeutyczne, terapeuta uzależnień: terminy uzgadnianie są telefonicznie, tel. 535 119 001

Gmina Blizanów:

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej, Blizanów Drugi 5A 62 – 814 Blizanów tel. 62 751 10 33, e-mail: gops@blizanow.ug.gov.pl

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Blizanowie, Blizanów Drugi 5A 62 – 814 Blizanów tel. 62 751 10 66, e-mail: sekretariat.@blizanow.ug.gov.pl

Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, Blizanów Drugi 5A (siedziba ZUK Blizanów), te. 602 379 258, e-mail: jolanta.maria1@onet.pl

Gmina Godziesze Wielkie:

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Godzieszach Wielkich, ul. 11 Listopada 10 62 – 872 Godziesze Małe tel. 62 761 14 78, e-mail: kontakt@gops-godziesze.pl

Miasto i Gmina Koźminek:

Punkt Konsultacyjny, Koźminek ul. Mielęckiego 4 tel. 62 763 70 26 (terminy spotkań uzgadnianie są telefonicznie), specjalista ds. przeciwdziałania przemocy, terapeuta uzależnień, psycholog. Wsparcie dla osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc.

Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźminku ul. Kościuszki
7 62 – 840 Koźminek

Gmina Lisków:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

Lisków ul. Ks. Blizińskiego 56, tel. 62 763 40 37

Zespół Interdyscyplinarny, Lisków ul. Ks. Blizińskiego 56, tel. 62 763 40 37

Gmina Mycielin:

Terapeuta uzależnień, wtorek godz. 15.30 – 18.30, tel. 783 274 375,

Pałac Mycielin 26 62 - 831 Korzeniew

Poradnictwo prawne, Radca Prawny Urząd Gminy Mycielin tel. 62 761 31 23, Słuszków 27
62 – 831 Korzeniew

Miasto Gmina Opatówek:

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Opatówek, 62
– 860 Opatówek ul. Plac Wolności 18, tel. 571 243 312/ 62 761 84 25 – Przewodniczący
Zespołu Interdyscyplinarnego

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 62 – 860 Opatówek ul. Plac
Wolności 18, tel. 62 761 84 25

Wsparcie psychologiczne i prawne, praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa,
poradnictwo instytucjonalne: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Opatówek ul. Plac
Wolności 18 , tel. 62 761 84 25

Pomoc medyczna: Gminny Ośrodek Zdrowia SPZOZ Opatówek ul. Kościelna 13 , tel. 62 761
80 19; Gabinet Lekarza Rodzinnego NZOZ Opatówek ul. Spokojna 3, tel. 62 761 80 53;
Ośrodek Zdrowia Humieja i Pokojowy Medical Center Opatówek ul. Św. Jana 4C , tel. 62
761 83 33

Miasto i Gmina Stawiszyn

Punkt Konsultacyjny dla Osób/Rodzin z problemem uzależnień w Stawiszynie,
Stawiszyn ul. Zamkowa 1 (budynek poczty, 1 - sze piętro), tel. 795 429 592 dyżur
telefoniczny: poniedziałek w godz. 17.00 – 18.00. Punkt Konsultacyjny czynny jest
w każdy poniedziałek (z wyjątkiem dni świątecznych) w godz. 17.00 – 18.00

Punkt Konsultacyjny dla Osób/Rodzin z problemem uzależnień, Zbiersk Cukrownia 237
(budynek Gminnego Ośrodka Kultury), tel. 795 429 592. Punkt Konsultacyjny czynny jest w
każdy wtorek (z wyjątkiem dni świątecznych) , w godz. 17.00 – 18.00

Świetlica Środowiskowa dla dzieci z programem socjoterapeutyczny w Stawiszynie,
ul. Zamkowa 1 (budynek poczty, 1 – sze piętro)

Świetlica Środowiskowa dla dzieci z programem socjoterapeutycznym ,
Zbiersk Cukrownia 237 (Gminny Ośrodek Kultury)

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
Stawiszyn ul. Plac Wolności 1 tel. 62 7528144; 797 524 600,
e-mail: gopsstawiszyn@post.pl; e-mail: sekretariat@stawiszyn.pl

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
Stawiszyn ul. Plac Wolności 1 tel. 62 752 81 44; 511 163 852

Gmina Szczytniki:

Punkt Konsultacyjny dla osób z problemami alkoholowymi

Urząd Gminy Szczytniki, Szczytniki 139 62 – 865 Szczytniki

Zespół Interdyscyplinarny w Szczytnikach, Szczytniki 30 62 – 865 Szczytniki

Gmina Żelazków

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 62 – 817 Żelazków 138 tel. 62 752 18 60

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, 62 – 817 Żelazków 135 tel. 62 769 11 32; 62 769 10 38; 519 389 931

Klub Abstynenta „Pomocna Dłoń” w Żelazkowie i punkt konsultacyjny, 62- 817 Żelazków 136 tel. 62 752 18 60, czynny w poniedziałek w godz. 19.00 – 21.00

Świetlica Środowiskowo – profilaktyczna w Żelazkowie i w Dębem

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelazkowie, 62 – 817 Żelazków 135 tel. 62 769 11 32; 62 769 10 38; 519 389 931; e-mail: gopszelazkow@post.pl

Grupa samopomocowa „Niezapominajka” dla osób doznających przemocy domowej, spotkania odbywają się w trzecią środę miesiąca w godz. 17.00 – 18.00 w dziennym Domu Senior+ Żelazków 136

Informacje zawierające bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji realizujących działania wobec osób stosujących przemoc domową aktualizowane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu dwa razy w ciągu roku: do 30 stycznia i do 31 lipca każdego roku. Zaktualizowany informator zamieszczany jest na stronie internetowej Powiatowego centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu i Starostwa Powiatowego w Kaliszu oraz przesyłane jest w wersji elektronicznej miejscowo: prezesowi sądu rejonowego,

prokuratorowi rejonowemu, komendantowi miejskiemu Policji, komendantowi oddziału Żandarmerii Wojskowej oraz gminom z terenu powiatu kaliskiego.

VI. ANALIZA SWOT ZJAWISKA PRZEMOCY W POWIECIE KALISKIM

Diagnoza zasobów i deficytów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej pozwoliła na sporządzenie analizy SWOT. Określa ona mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie powiatu kaliskiego.

SŁABE STRONY	MOCNE STRONY
- mała liczba specjalistów (terapeutów, psychologów, prawników) przygotowanych do świadczenia pomocy osobom dotkniętym przemocą domową oraz do pracy z osobami stosującymi przemoc - uzależnienie finansowe od osób stosujących przemoc, (jako osób utrzymujących rodzinę) - brak zainteresowania ze strony osób stosujących przemoc udziałem w programach korekcyjno – edukacyjnych - wciąż niska świadomość społeczna - brak zasobów lokalowych, w których można prowadzić Centrum Interwencji Kryzysowej	- działalność zespołów interdyscyplinarnych - znajomość społeczności lokalnej - pomoc świadczona ofiarom przemocy oraz osobom dotkniętym uzależnieniem przez tworzone w gminach punkty konsultacyjne (poradnictwo prawne, psychologiczne, terapeutyczne) - dostępność do informacji o możliwościach skorzystania z pomocy instytucji świadczących pomoc osobom doświadczającym przemocy

ZAGROŻENIA	SZANSE
- ogólnospołeczne przeświadczenie, że przemoc występuje tylko w rodzinach patologicznych - bezradność rodzin wobec problemów na jakie napotykają w życiu codziennym - poczucie bezkarności osób stosujących przemoc	- zmiany prawne, które umożliwiają skuteczniejszą pomoc rodzinom zagrożonym i dotkniętym przemocą domową

VII. CELE GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, a co za tym idzie zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Powiatu Kaliskiego.

Cel główny osiągnąć będzie przez realizację celów szczegółowych, do których należy:

1. Koordynowanie działań i współpraca służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej na terenie Powiatu Kaliskiego (Zespoły Interdyscyplinarne, grupy diagnostyczno-pomocowe, pomoc rodzinom dotkniętym przemocą, wypracowanie procedur interwencji wobec osób doznających przemocy i osób stosujących przemoc)

Powyższy cel zostanie osiągnięty poprzez sprawozdawczość Zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych działających na terenie gmin powiatu kaliskiego – 1 raz w roku. Przeprowadzenie diagnozy zjawiska przemocy na obszarze powiatu – 1 raz w roku. Ewidencjonowanie i publikacja oraz przekazywanie odpowiednim podmiotom danych teleadresowych instytucji rządowych, samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują działania adresowane do osób stosujących przemoc oraz osób doświadczających przemocy – 2 razy w roku: do 30 stycznia do 31 lipca.

2. Zapewnienie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową (wdrażanie procedury Niebieskich Kart, zwiększenie dostępności do pomocy psychologicznej, terapeutycznej i prawnej dla osób doznających przemocy domowej) Wsparcie gmin nieposiadających własnych punktów konsultacyjnych z zakresie poradnictwa świadczonego dla mieszkańców powiatu przez PCPR. Wskaźnikiem będzie liczba udzielonych porad w zakresie prawnym, psychologicznym oraz terapeutycznym.

3. Podejmowanie działań, których celem będzie podnoszenie świadomości i wrażliwości w zakresie zjawiska przemocy domowej. Wydawanie i dystrybucja informatorów, broszur,, ulotek dotyczących udzielenia pomocy dla osób doświadczających

oraz osób stosujących przemoc domową. Wskaźnikiem będzie liczba podmiotów objętych pomocą w tym zakresie,

4. Podnoszenie kompetencji osób udzielających pomocy ofiarom przemocy (specjalistyczne szkolenia pogłębiające wiedzę z zakresu przemocy) Organizowanie szkoleń, konferencji, warsztatów szkolnych, debat merytorycznych na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wskaźnikiem będzie liczba zorganizowanych szkoleń w powyższym zakresie. Planowana liczba szkoleń w ciągu roku kalendarzowego min.1

5. Organizowanie zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, które będą obejmowały zagadnienia dotyczące: radzenia sobie z emocjami i stresem, rozwiązywania konfliktów oraz z profilaktyki uzależnień Wskaźnik – liczba uczniów biorących udział w spotkaniach, liczba zorganizowanych spotkań.

6. Organizowanie spotkań z rodzicami uczniów (np. podczas wywiadówek), których tematyka będzie dotyczyła problemu przemocy domowej, jej konsekwencji, możliwości rozwiązań oraz informacji, gdzie osoby doświadczające przemocy mogą uzyskać potrzebną pomoc.

7. Upowszechnianie wiedzy na temat oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową. Promocja i upowszechnianie wiedzy na temat oddziaływań programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową. W dalszym ciągu podejmowanie starań mających na celu zebranie grupy osób, dla których można realizować program –współpraca z zespołami Interdyscyplinarnymi z terenu gmin powiatu kaliskiego. Wskaźnik – sprawozdawczość jednostek OPS raz w roku.

8. Monitoring ewaluacji zasad dotyczących programu korekcyjno - edukacyjnego, w przypadku pojawienia się osób kwalifikujących się - wdrożenie realizacji programu.

9. Poszukiwanie bazy lokalowej na terenie powiatu w zakresie utworzenia mieszkań chronionych dla ofiar przemocy domowej oraz Centrum Interwencji Kryzysowej

Monitorowanie zapotrzebowania na tworzenie mieszkań chronionych na terenie powiatu kaliskiego. W przypadku wystąpienia dominującego problemu intensyfikacja działań mających na celu pozyskanie zasobów lokalowych, środków finansowych i realizacja zadania. Wskaźnik – sprawozdawczość jednostek OPS raz w roku. Monitoring potrzeb w powyższym zakresie na terenie powiatu kaliskiego. Monitoring udzielonej pomocy mieszkańcom powiatu kaliskiego w ramach współpracy z kaliskim Centrum Interwencji Kryzysowej.

10. Podejmowanie współpracy z różnymi podmiotami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się tematyką przemocy domowej i wsparciem osób doświadczających przemocy. Poszukiwanie, nawiązywanie i wzmacnianie współpracy z organizacjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową. Wskaźnik liczba wspólnie podjętych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Dalsza współpraca z Działem Interwencji Kryzysowej działającym w strukturach MOPS Kalisz oraz Okręgowym Ośrodkiem Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem w Kaliszu.

11. Doskonalenie zawodowe kadr służb społecznych i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej ochrony osób doznających przemocy domowej.

12. Organizacja szkoleń dla kadr służb społecznych, mających na celu wzmocnienie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. Wskaźnik: liczba zorganizowanych szkoleń w i i superwizji.

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

Koordynatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu.

Realizacja przedmiotowego programu odbywać się będzie przy współpracy:

- Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;

- Starostwa Powiatowego w Kaliszu;
- Urzędów Miast i Gmin Powiatu Kaliskiego;
- Ośrodków Pomocy Społecznej Powiatu Kaliskiego i innych;
- Placówek oświatowych;
- Instytucji służby zdrowia;
- Policji;
- Organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych;
- Okręgowego Ośrodka Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem w Kaliszu;
- Działu Interwencji Kryzysowej działającego w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

IX. KONSULTACJE SPOŁECZNE.

W celu poszukiwania rozwiązań, które pomogą podejmować decyzje w największym stopniu realizujące zasadę dobra wspólnego w danej dziedzinie życia społecznego przeprowadza się konsultacje. Konsultacje społeczne są sposobem uzyskiwania opinii, stanowisk, propozycji itp. od instytucji i osób, których w pewien sposób dotkną – bezpośrednio lub pośrednio – skutki proponowanych przez administrację działań. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadziło konsultacje społeczne projektu: Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających przemocy Domowej w Powiecie Kaliskim na lata 2024 – 2030. Konsultacja została przeprowadzona w formie przesłania do Ośrodków Pomocy Społecznej w Powiecie Kaliskim wersji elektronicznej dokumentu, z prośbą o zgłaszanie uwag. Wśród osób zaproszonych do konsultacji b y l i przedstawiciele Zespołów Interdyscyplinarnych działających przy MGOPS i GOPS, Policji, Okręgowego Ośrodka Pomocy Ofiarom Przestępstw, pracownicy PCPR w Kaliszu.

X. MONITORING I EWALUACJA

W określonym czasie obowiązywania niniejszego Programu będzie on analizowany w procesie monitoringu, istotą którego będzie badanie i analizowanie jego realizacji.

Monitoring programu odbywać się będzie poprzez:

- ocenę określonych wyzwań oraz pojawiających się zagrożeń;
- aktualizację programu dostosowywanie go do potrzeb społecznych;
- coroczne sprawozdanie z realizacji programu;
- ocenę faktycznego postępu z założeniami i celami wynikającymi z niniejszego programu.

Ewaluacji podlegają dostępność usług jak i ich standard oraz stopień i realizacja wyznaczonych celów w oparciu o ich przedstawione wskaźniki. Monitorowaniu podlegają wszystkie zadania zawarte w niniejszym programie.

XI. ZAKOŃCZENIE.

Przemoc jest zachowaniem destruktywnym w stosunku do innej osoby lub grupy osób, występuje we wszystkich warstwach społeczeństwa, nie tylko w tak zwanych środowiskach patologicznych. Zjawisko to należy traktować jako problem jednostkowy, społeczny, powszechny. Specyfika problemu przemocy jest wieloaspektowa z tego względu tworzenie systemu przeciwdziałania jest zadaniem trudnym i złożonym. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 kierowany jest do mieszkańców powiatu kaliskiego. Jest on kolejnym etapem podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy.

XII. SPIS TABEL

1. Tabela nr 1 Liczba osób stosujących przemoc.....	16
2. Tabela nr 2 Liczba założonych „Niebieskich Kart”.....	17
3. Tabela nr 3 Realizacja Programu korekcyjno – edukacyjnego dla stosujących przemoc.	18

**UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR IX/62/2024
RADY POWIATU KALISKIEGO**

z dnia 20 grudnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030**

Art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) stanowi, iż do zadań własnych powiatu należy w szczególności opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Relacje rodzinne, ochrona dóbr osobistych, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa jest zadaniem państwa, w związku z tym niezbędne jest objęcie pomocą i wsparciem osób doświadczających przemocy, ale także podjęcie działań, których celem będzie zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc.

Przemoc jest tematem trudnym, ważnym i jednocześnie delikatnym. Osoby doświadczające przemocy często ukrywają ten fakt bojąc się oceniania przez środowisko, wytykania palcami czy wyśmiewania. Problem ten dotyczy nie tylko tak zwanych środowisk patologicznych, jest zjawiskiem wszechobecnym i nasilającym się.

Ponieważ specyfika problemu przemocy jest wieloaspektowa, tworzenie systemu przeciwdziałania jest zadaniem złożonym i trudnym. Przedstawiony Program jest kolejnym etapem działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Jest on skierowany do mieszkańców Powiatu Kaliskiego, zarówno do osób doświadczających przemocy, osób będących świadkami przemocy jak również do osób stosujących przemoc.

Z tego względu podjęcie niniejszej uchwały jest konieczne i zasadne.